

Vabim vse tovariše in tovarišice, ki se zanimajo za ta novi podporni odsek Učit. Samopomoči, da razmislijo o tem. Vsako dobro misel, ugovor ali dostavek naj napišejo na list papirja, katerega naj vsaj do 10. julija 1926 pošljejo podpisano. Na občenem zboru Učit. Samopomoči, ki se bo vršil dne 18. julija 1926 v Celju, se bo v glavnem obravnavala ta zadeva. Naše stremiljenje mora iti za tem, da si pomagamo vzajemno, kjer le moremo.

Ivan Kocjančič,
predsednik Učit. Samopomoči.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Poročila:

+ Poročilo Učit. društva za kočevski okraj o občenem zboru društva dne 20. marca 1926 v Kočevju.

Predsednikovo poročilo. Po običajnem pozdravu navzočih poročila predsednik na kratko o skupščini v Subotici, dotakne se tudi pokrajinske skupščine v Šoštanju ter preide na sejo šir. sveta UJU 10. jun. 1926.

Po predsednikovem poročilu se je vnela živahna debata, tičoč se: seje širšega sveta UJU 10. jun. 1926; stališča predsednika in drugih odbornikov glede deklaracije. V debato so posegli tov. Kmet, Ločniškar, Završnik, Jaklič, Lulik in Šušteršič.

Deklaracija: K besedi se je oglasil tov. Ločniškar Franc, ki je v lepih in jednatih besedah pojasnil delo, namen in razvoj deklaracije. Nato je še imel daljši govor tov. Mervič Anton, ki je podal zgodovinski razvoj naše učiteljske organizacije, v tem je bil obenem tudi podan zgodovinski razvoj boja za pravo stanovsko organizacijo.

Na to se je vršilo glasovanje o deklaraciji in sicer po listkih. Za deklaracijo je glasovalo 52 tov.(ic), proti oziroma le za strogo izvajanje § 2. pravil UJU pa 39 tov.(ic). Dva listka sta bila prazna.

Občni zbor. Popoldne ob 3. uri se je vršil občni zbor društva. Poročilo tajnika, prosvetnega odseka; blagajničarke ter pregledovalcev računov je vzel občni zbor na znanje in odobril.

Novi odbor: Predsednik: Ločniškar Franc, podpredsednik: Kmet Herman, tajnik: Lulik Avgust, blagajničarka: Sedej Ana. Odborniki: Kadunc Ivan, Pucelj Iva, Mrovlje Slavko.

Delegati. Nato so se izvolili delegati za pokrajinsko skupščino.

+ Poročilo o zborovanju kočevskega društva z dne 8. maja 1926 v Ribnici.

Tov. predsednik Ločniškar otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter prečita tov., ki so opravili svojo odsotnost. Pove, kako se je izvoljeni odbor konstituiral. Nato poda kratko skico položaja v organizaciji in še posebej v našem društvu. — Prečitani dopisi so se vzeli na znanje.

Referat: Pomlad Rdečega križa. Poročal je tov. Slav. Mrovlje, ki je podal zborovalcem pomen P. R. K. in njegovo vzgojno delo pri mladini. Predsednik se mu zahvali za lepe misli. Sledila je kratka debata: Šušteršič, Mervič, Kmet, Lulik.

Sprememba pravil UJU. Poroča tov. Mervič Anton. Njegovim izvajanjem so navzoči sledili z zanimanjem. Nato so zborovalci točko za točko revidirali, debatirali in sklepali. Poročevalcu se zahvali predsednik.

Predlogi in sklepi društva: 1. Društvo se pri druženju predlogu Mariborskega društva radi revizije računov pri poverjeništvu Ljubljana.

2. Poverjeništvu naj poskrbi, da bi se na skupščini v Celju referiral o P. R. K. (Predlog tov. Mrovljeja.)

3. Društvo izraža željo, da bi tudi »Popotnik« in »Tovariš« prinašala članke, tičoč se vzgojnega pomena P. R. K.

4. Organizacija naj izposluje, da bi imeli šol. uprav. kakor prej pravico dajati tridnevne dopuste podrejenemu učitelstvu.

5. Člani, ki na večkratne opomine še do danes niso poravnali članarine, se še enkrat pozivljejo, da izvrše svojo društveno in tovariško dolžnost, sicer se bo postopalo po pravilih društva.

+ Učiteljsko društvo srezov Maribor desni in levi breg je zborovalo 12. maja t. l. ob 10. uri v mariborskem Nar. domu. Navzočih 90 članov.

Tov. predsednik Šijanec otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter jih opozori na prekrasen relief Pohorja, ki ga je napravil in na zborovanju razstavil tov. Pajter iz Pekar. Relief je na prodaj za 500 Din.

Zapisnik. Tov. tajnik Konečnik prečita nato zapisnik zadnjega zborovanja. Navzoči ga odobrijo. Ravno tako se vzamejo na znanje na društvo došli dopisi in predlogi.

Gospodarsko stanje. Z ozirom na poslani predlog »Učit. dr. za Maribor in bližnjo okolico« o ugotovitvi gospodarskega stanja pri poverjeništvu UJU v Ljubljani, se razvije ostra debata.

Po burni debati, v katero so posegli tovariši: Lj. Šijanec, Marija Godec, M. Vauda, R. Knaflič, Petrovič in Zm. Konečnik, se končno sprejme predlog tov. R. Knafliča, naj ožji svet izbere izvedenca iz svojega področja, ki naj revidira in uredi finančno stanje.

Delegati. Pri volitvah za državno skupščino UJU v Beogradu so bili soglasno izvoljeni predlagani delegati.

Zdraviliški dom. Na poziv »Učit. zdraviliškega doma« v Rogški Slatini je sklenilo naše društvo pristopiti z deležem 250 Din k omenjeni zadruzi, ki nudi mnogo ugodnosti svojim združenim članom.

Rokotvorni pouk. Tov. M. Vauda je poročal o rokotvornem tečaju, ki se je vršil v Mariboru sporedno s pedagoškim tečajem. Tečaj je vodil naš strokovnjak na tem polju, g. ravnatelj Humek. Največja naloga razmeroma kratkotrajajočega tečaja je bila praktična stran. Vselej tega je tudi t. Vauda predvsem podrobno razložil delo in opravke v posameznih dnevih. Udeleženci so dobivali navodila za izvrševanje raznih spretnosti, tako so se vadili n. pr. tudi vezati knjige. Koncem referata se je predavatelj t. Vauda zahvalil voditelju rokotvornega tečaja za njegov velik trud in za njegovo požrtvovalnost ter izrazil željo, da bi čim prej zopet imeli kak podoban tečaj.

Sreski ped. odsek. Na inicijativu tov. Mirka Vauda se je sklenilo stvoriti »sreski ped. odsek«, katerega bi naj tvorili učitelji iz raznih krajev; vodilno vlogo pa bi naj imel »ped. didakt. krožek« v Mariboru, kjer že imajo na razpolago krasno, moderno urejeno knjižnico. V ta namen so izvolili pripravljalni odbor, ki naj stopi v stik s »prosvetnim odsekom« našega društva za mariborski šolski okraj. Predlagan in sprejet je bil sledeči odbor: tovariši Mirko Vauda, Ivan Šeško, Albin Spreitz in tov. Vilma Kožuh kot namestnica. Članarina znaša 1 Din mesečno, kar so sklenili zborovalci plačevati skupno z ostalo članarino.

Sestanek za sadjarje. Tov. Mejošek je obvestil zborovalce, da je na binkoštni ponedeljek, t. j. 24. V. t. l. važen sestanek za sadjarje v Mariboru. Udeležiti se ga tudi g. profesor Priol.

Izlet. Nato so se po kratkem pretresanju raznih mnenj navzoči zedinili, da napravijo društvo 5. junija skupen izlet v Št. Ilj v Slov. goricah. Razne druge podrobnosti, tičoč se izleta, bodo objavljene v »Učit. tovarišu«.

Ogled tornice. Ob 14. uri si je 35 tovarišev ogledalo pod vodstvom tov. predsednika veliko predilnico-italnico na Ruški cesti v Mariboru. Ob tej priliki se zahvalujemo ponovno cenj. ravnateljstvu za naklonjenost ob priliki našega poseta, ki nam bo ostal vedno v dobrem spominu.

+ Okrajno učiteljsko društvo za ormoški okraj je zborovalo dne 12. junija t. l. v Ormožu ob 70 odstotni navzočnosti članstva.

Predsednik se spomni častnega člana našega društva tovariša Ivana Košarja od Velike Nedelje, ki je 6. maja t. l. preminul. Bil je dolgoleten član in predsednik našega društva, dober tovariš in družabnik, katerega je poleg drugih vrlin dičila neomajna stanovska zavest. V znak priznanja za zasluge, ki si jih je stekel za naše društvo in šolstvo sploh, zaključijo navzoči stoj trikratni »Slava«.

Dne 30. maja t. l. je poteklo 75 let, odkar je umrl naš rojak Stanko Vraz, največji hrvaški lirik v začetku preteklega stoletja, kateri »je pevao kao ptica na grani«. O Vrazovem življenju in delu bo predaval predsednik pri prihodnjem zborovanju.

Nato prisrčno pozdravi navzoče, posebej še gosta Alberta Zervaja in Ano Lavrenčič, oba iz Središča, k srečo prestanemu usposobljenostnemu izpitu pa čestita Olgi Šijanec, Ceciliji Kuvce in Franju Erženjaku.

Preide se na dnevni red.

1. Zapisnik zadnjega zborovanja dne 17. aprila t. l. se prečita in odobri.

2. Dopisi se vzamejo po redu iz pravičnega zapisnika na znanje. — Glede revizije blagajniškega stanja UJU poverjeništvu Ljubljana se zborovalci soglasno priključijo sklepu »Mariborskega učiteljskega društva« ter zahtevajo še enkratno revizijo. Tov. Josip Rajšp, ki je bil pri reviziji navzoč, poroča o poteku iste in o utisih, ki jih je dobil pri tem poslu.

3. Sledi predavanje tov. Lovra Farazina pod naslovom »Pouk petja na osnovni šoli«. Predavatelj podaja povsem nove smernice, kako bi se mogli učenci ljudske šole priučiti notam, počenši s tem poukom že na najnižji stopnji, kako je započeto snov razširjati na sledečih stopnjah ter koncentrirati pevski pouk z drugimi predmeti. Po predavanju, ki bo priobčeno v »Popotniku«, se razvije daljša debata, v kateri se sicer zagovarja narodna pesem v naši šoli; priznati pa se mora važnost globoko zasnovanim mislim predavatelja, ki bi mogle uspešno služiti pri preobrazbi pevskega pouka v ljudski šoli. Predsednik se predavatelju zahvali za stvarno podajanje, s katerim je priklenil nase pozornost vseh zborovalcev.

4. Vseled nekaterih nedostatkov v prejemanju stanovskih listov se naredi vloga na primerna mesta.

Istotako se naprosi UJU poverjeništvu Ljubljana, da podvzame korake v svrhu razširjenja določil o prejemanju službenih prejemkov. Nekateri tovariši dode že po dveh službenih letih polno položajno plačo, ako so položili v tem roku usposobljenostni izpit, drugi pa v istih razmerah šele po preteku treh let, ko so dosegli stalno namestitev.

Po obravnavi tekočih društvenih zadev se sklene, da se vrši prihodnje zborovanje 12. septembra t. l. pri Sv. Miklavžu.

+ Učiteljsko društvo za svetolenarski okraj je zborovalo dne 12. junija v Sv. Jurju v Sl. gor. Od 46 članov navzočih 24!

Predsednik pozdravi navzoče, posebej tov. Beloglavca in gđ. Kraljevo in otvori zborovanje. Graja članstvo, ki se tako neredno udeležuje zborovanj in zahteva, da se podvzame potrebné korake za te neudeležence. To zborovanje je bilo v tem šol. letu zadnje, pot in dan prav lepa, zato ne velja tu noben izgovor. Neopravičene odsotne člane se bo odslej objavljalo javno

v poročilih. — Nikdo se ni udeležil zborovanja od Sv. Benedikta, ki je sosednja šola, dalje od Sv. Antona ter mešč. šole v Sv. Lenartu razen dveh članov. Tudi niso smatrali za potrebno se opravičiti.

Prečita se zadnji zapisnik, kateri se odobri. Dopisov ni.

Tov. blagajničarka graja neredno plačevanje članarine, krivda je pri nekaterih šol. upraviteljih, kateri redno ne odtegujejo in ne pošiljajo članarine. Zato je prečital tov. tajnik ponovno sklep občnega zbora, ki se glasi: »Članarina se pobira mesečno a 20 Din od šol. uprav. na vsaki šoli, kateri takoj tudi odpošiljajo denar po položnici«.

Tov. ravnatelj mešč. šole Vauda Milan je podal najprej: »Sklepi računi: navadni pogreški in njih odprava.« Večina že itak pozna to snov in tudi napake, vendar je bilo dobro, da je opozoril še na nekatere nedostatke, do katerih je prišel potom večletne prakse.

Nato je podal snov: »Organizacija poštno-čkovnega urada«. Izvajal je razlago na praktičen način, podal in obrazložil je pomen te važne organizacije, katere še mnogi inteligenti danes ne poznajo in ki je važna tudi za širše sloje.

Tov. Štuhec J. predava snov: »Najvažnejše iz rokotvornega pouka na osnovni šoli«. Uvo doma opiše na kratko potek rokotv. tečaja v Mariboru, katerega se je udeležil. Ker je snov zelo obširna in se ne da teoretično naučiti, je podal nekaj glavnih navodil glede leparstva in modeliranja, kjer se ne rabi skoraj nič orodja. Člani so posegli v debato z željo, da se roko- tvorni pouk vrši v smislu praktične potrebe tu kajšnjega ljudstva. Predavatelj je obljubil, da bo v prihodnjem šol. letu pokazal praktično najvažnejše iz modeliranja leparstva itd. Predlogov ni.

+ Ljubljansko učiteljsko društvo je zborovalo v petek dne 11. junija t. l. v risalnici šole pri sv. Jakobu ob izredno veliki udeležbi članstva. Navzočih je bilo 116 tovarišev in tovarišic.

Predsednik tov. Fr. Skulj preide po otvoritvi zborovanja in pozdravi navzočih takoj k prvi točki dnevnega reda, t. j. k volitvi delegatov za pokrajinsko skupščino.

Na predlog tov. Ambrožiča so se vršile volitve po listkih. Najprej so se vršile volitve delegatov za pokrajinsko skupščino v Celju. Za skrutinatorja je imenovan predsednik tov. Kobala in tovarišico Levčevu.

Predloženi sta bili dve listi in sicer ona nove (deklaracijske) in njej nasprotne smeri. Zmagala je prva z 71:55 %, torej s skoro 3/4, večino. Od 116 oddanih glasov je dobila prva 83 glasov, druga pa 33.

Nato so se vršile volitve delegatov za glavno skupščino v Beogradu. Skrutinatorja pri teh volitvah sta bila tov. Puhar in tovarišica ga. Mihečičeva.

Kakor prej, je zmagala tudi tu prva lista, ki je od 113 oddanih glasov dobila 78 glasov

ARGUS je naš najboljši informacijski zavod
ARGUS ima v vseh mestih svoje poverjenike
ARGUS daje informacije o vsem, zlasti pa o finančnem stanju denarnih zavodov, trgovsko-industrijskih podjetij in privatinikov
ARGUS ove informacije so valjdar točne izčrpne in hitre
ARGUS se nahaja v Vuku Karadžića ul. II. Beograd
ARGUS ov telefon je 6-25, a brzojavni naslov Argus

proti 35 glasovom nasprotne liste (69 % večine).

K 2. točki dnevnega reda je referiral tov. Iv. Dimnik o spremembi pravil UJU. Po kratki debati, ki se je razvila po referatu, je bil sprejet predlog, naj se letos pravila ne izpreminjajo.

Kot 3. točka je bilo na dnevnem redu čitanje došlih dopisov.

Tov. tajnik prečita zapisnik seje nadzornega odbora in gospodarskega odseka o reviziji gospodarstva UJU. — Po debati, v katero so posegli tov. Grum, Sadar, Dostal, Mlakar, Jelenc in Dimnik ter tovarišica Zupančičeva, je bil soglasno sprejet predlog tov. Gruma, da se revizijsko poročilo zavrne in izvrši ponovna revizija, kakor to zahteva sklep ožjega sveta.

Za tem je bilo na predlog tov. Sadarja soglasno sprejeto poročilo redakcijskega odseka, ki je imel nalogo pravilno stilizirati deklaracijo.

Pri slučajnostih je stavil tov. Jelenc vprašanje na tov. predsednika, je li on res intervjuiral v zadevi novih članov disciplinske komisije in odstavil referenta v ministrstvu prosvete. — Tov. Skulj zastavlja kot odgovor svojo častno besedo, da on, od kar predseduje ljublj. učit. društvu, tega ni storil. Navzoči se zadovolje s to njegovo izjavo.

Tov. predsednik zaključí zborovanje ob 21. uri.

ODPRTO PISMO

gosp. Luki Jelencu bivšemu poverjeniku.

V pamfletu z naslovom »Deset resnic« si napadel tudi mene. Prvi si, ki se je dotaknil moje osebne časti in to brez sence kake upravičenosti. Res je, v nasprotstvu s tendenco Tvoje obdolžitve, da sem Te v svojem društvu vedno zagovarjal.

Ko ne bi spoštoval Tvoje starosti, bi si poiskal zadoščenja na drug način.

O enem si me prepričal: da ne sme nihče pričakovati od Tebe naimaniše obzirnosti, kdor tudi samo načelno ne soglaša s Tvojim postopanjem

Peter Močnik.

»BREZALKOHOLNA PRODUKCIJA« Ljubljana. Poljanski našo 10/21 pošljite vsakemu naročniku »Učit. Tovariša« zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoi: ne bo Vam žal!

Novosti za pomlad in poletje!

Vse vrste sukna za športne in promenadne obleke. Modno in perilno blago, vsakovrstna svila i. t. d. Ugodni plačilni pogoji na obroke. Na željo se pošljejo vzorci.

★

A. & E. SKABERNE, veletrgovina
LJUBLJANA

Pretužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da nam je danes po kratki in mučni nolezni preminula naša predobra, blaga ženka in zlata mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja, gospa

Vali Jurčec roj. Bučar

učiteljica na osnovni šoli v Kostanjevici.

Pogreb nepozabne pokojnice se je vršil v nedeljo 4. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti na tuk. pokopališče.

Kostanjevica, dne 2. julija 1926.

Ivan Jurčec, učitelj, soprog. Janezek, sinček in rodbini Bučar-Roth.

Pelikan

ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učitelstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.

Glavni in odgovorni urednik Ivan Dimnik v Ljubljani. Izdajatelj: UJU — poverjeništvu Ljubljana, odgovarja Ivan Dimnik v Ljubljani. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani; zanjo odgovarja France Štrukelj v Ljubljani.